

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STAWISKACH
w okresie : 01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.**

„ Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa , mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.” (art.2 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2016 r., poz.930 ze zm.)

Zgodnie z art.110 ust.9 cyt. wyżej ustawy „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiadają okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń ,
- 2) pracy socjalnej ,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza netto miesięcznie:

- 1) na osobę samotnie gospodarującą – 634 zł.
- 2) na osobę w rodzinie – 514 zł.

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Według stanu na 31.12.2016 roku zadania pomocy społecznej realizowało 15 pracowników : kierownik , 3 pracowników socjalnych terenowych (od dnia 1 kwietnia 1 pracownik socjalny, na podstawie porozumienia stron został przeniesiony na stanowisko podinspektora ds. świadczeń wychowawczych), 1 specjalista pracy socjalnej, główny księgowy , inspektor ds. świadczeń rodzinnych, referent, 4 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, osoba wykonująca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, asystent rodziny, informatyk ds. komputeryzacji, pracownik gospodarczy (sprzątaczką).

Pracownicy socjalni w podejmowali wobec podopiecznych Ośrodka pracę socjalną oraz poradnictwo. Są to działania mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna podejmowana jest praktycznie podczas każdego bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi , zarówno w środowisku domowym , jak i w siedzibie Ośrodka. W 2016 r. pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną dla 561 rodzin (2 309 osób w rodzinach), nie prowadzono pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny.

Przeprowadzono 627 rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Wydano w zakresie pomocy społecznej 673 decyzji administracyjnych (w tym 11 decyzji odmownych; w 8 przypadkach umorzono postępowanie). Od żadnej z decyzji nie wpłynęło odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży.

Główne powody przyznania pomocy biorąc pod uwagę trudną sytuację życiową podopiecznych, w roku 2016, to :

- ubóstwo – 91 rodzin (357 osób w rodzinach),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 72 rodziny (375 osób w rodzinach)

w tym :

rodziny niepełne – 24 rodzin,

rodziny wielodzietne - 48 rodziny,

- ☐ długotrwała lub ciężka choroba – 127 rodziny (358 osób w rodzinach),
- ☐ bezrobocie – 103 rodzin (316 osób w rodzinach),
- ☐ zdarzenia losowe – 8 rodziny (21 osób w rodzinach),
- ☐ klęska żywiołowa – 3 rodziny (8 osób w rodzinach),
- ☐ niepełnosprawność – 58 rodzin (137 osób w rodzinach).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach realizował w 2016 roku Podprogram Rządowy w ramach Program Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (współfinansowanego ze środków EFS). Z tej formy wsparcia skorzystało 121 osób.

W roku bieżącym przyznano (wydano) 131 „Kart Dużej Rodziny” w ramach realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2015 r., poz. 1863 z późn.zm.).

Na podstawie art.54 ustawy z dnia 29 kwietnia 2015 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.), w roku ubiegłym przyznano 4 osobom prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez okres 90 dni.

W roku 2016 Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach w dalszym ciągu uczestniczył w realizacji Projektu pn. „Emp@tia”, realizowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Realizacja budżetu w 2016 roku według klasyfikacji budżetowej i rodzajów świadczeń .

Rozdział 85205 – „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

W roku ubiegłym na działania wynikające z realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) – w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Stawiskach, wydatkowano kwotę 1 999,86 zł.

Rozdział 85206 – „Wspieranie rodziny”.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawiskach w okresie od dnia 15.09.2016 r. do dnia 15.12.2016 r. zatrudniony został asystent rodziny, w ramach konkursu „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”. Wynagrodzenie asystenta wyniosło – 8 960,88 zł. (w całości dofinansowane ze środków budżetu państwa).

Działaniami asystenta objęto 10 rodzin z terenu Gminy Stawiski.

Gmina Stawiski za dofinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wydatkowała ogółem kwotę – 18 805,60 zł.

Rozdział 85211 – „Świadczenia Wychowawcze” (Program 500+).

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195), do Ośrodka wpłynęły 493 wnioski (477 w formie papierowej, 16 drogą elektroniczną) o przyznanie świadczenia wychowawczego. Na podstawie złożonych wniosków w sprawie, wydano 498 decyzji administracyjnych (w tym 5 decyzji odmownych). Ogółem, w okresie: 01.04.2016r. – 31.12.2016 r., wypłacono 7 879 świadczeń (461 rodzin) na kwotę 3 881 330 zł. (w tym w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – 63 świadczenia na kwotę 31 500 zł.). Łącznie, na realizację tego zadania, wydatkowano kwotę 3 958 877,15 zł. (w tym wydatki poniesione na wdrożenie ustawy i obsługę).

Rozdział 85226 – „Ośrodki adopcyjno - opiekuńcze”

Odpłatność ponoszona z budżetu gminy za pobyt 11 mieszkańców gminy Stawiski w domach pomocy społecznej łącznie wyniosła 295 334,22 zł.

Rozdział 85212 – „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2016 r., poz.785 z późn. zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach, realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, które obejmują :

- ☐ zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- ☐ świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna,
- ☐ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. ”becikowe”).

Do tych świadczeń uprawnione są rodziny , których dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w cytowanej wyżej ustawie :

- 1) dochód rodziny w przeliczeniu na jedną osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza odpowiednio: do dnia 31.10.2016r. – 674 zł., od dnia 01.11.2016 r. – 674 zł. netto miesięcznie,
- 2) próg dochodowy jest podniesiony w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, tj.: do dnia 31.10.2016 r. – 764 zł., natomiast od dnia 01.11.2015 r. – 764 zł.

Zasiłek rodzinny ma charakter powszechnego świadczenia socjalnego, kierowanego do wszystkich rodzin , których dochód nie przekracza w/w kryterium Wysokość miesięcznego zasiłku rodzinnego wynosi:

- do dnia 31.10.2016 r.

- ☐ 89,00 zł na dziecko do 5 r.ż.
- ☐ 118,00 zł na dziecko do 18 r.ż.
- ☐ 129,00 zł na dziecko powyżej 18 r.ż. do 21 r.ż.

- od dnia 01.11.2016 r.

- ☐ 95,00 zł na dziecko do 5 r.ż.
- ☐ 124,00 zł na dziecko do 18 r.ż.
- ☐ 135,00 zł na dziecko powyżej 18 r.ż. do 21 r.ż.

Ośrodek opłacał także składki na ubezpieczenie społeczne do KRUS i ZUS łącznie za 19 osób (12 osób – ZUS; 2 osoby – KRUS), otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne w ramach świadczeń opiekuńczych. Łączna wysokość opłaconych składek to 37 529,85 zł. (KRUS – 2 112,00 zł.; ZUS – 35 417,85 zł.)

W 2016 r. w sprawie świadczeń rodzinnych wydanych zostało łącznie 633 decyzji, w tym 4 decyzje dotyczące świadczeń nienależnie pobranych.

Od decyzji wydanych wpłynęło 1 odwołanie. Samorządowe Kolegium

W stosunku do 10 osób, które ubiegały się o świadczenia rodzinne zarówno w tutejszym Ośrodku jak i poza granicami naszego kraju wszczęto postępowanie administracyjne. Marszałek Województwa Podlaskiego ustalił, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach w roku 2016 odzyskał kwotę 4 039 zł. nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w tym podlegających zwrotowi do budżetu państwa – 2 517,00 zł.

Od 1 października 2008 r. Ośrodek realizuje na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. , Nr 192, poz.1378 z późn. zm.) fundusz alimentacyjny . Fundusz ten stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Do otrzymania świadczenia z funduszu alimentacyjnego dochód uprawniający wynosi 725,00 zł netto miesięcznie na osobę. W 2016 r. zarejestrowano 23 wnioski na świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wypłacono 487 świadczeń alimentacyjnych w łącznej kwocie 168 310,00 zł. W sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 29 decyzji.

Prowadzono postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, tj.:

- 1) wystąpiono z 7 wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników do właściwych organów dłużników,
- 2) przeprowadzono 8 wywiadów alimentacyjnych i odebrano oświadczenie majątkowe od dłużników przebywających na terenie gminy,
- 3) zobowiązano 1 dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,

Koszty obsługi w wysokości 3 % od wydatków na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny wydatkowano na płace i pochodne, zakup druków,

materiałów biurowych, prowizję bankową, opłatę za licencje na używanie programów komputerowych do obsługi tych świadczeń.

Rozdział 85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej”.

Opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne od osób otrzymujących zasiłek stały i świadczenia pielęgnacyjne w ramach świadczeń opiekuńczych - łącznie za 39 świadczeniobiorców.

Koszt zapłaconych składek w okresie od dnia 01.01.2016 r. do dnia 31.12.2016 r. (z dotacji celowej na realizację zadań zleconych) wyniósł ogółem – 23 316,80 zł.

Rozdział 85214 – „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe”.

ZASIŁEK OKRESOWY - jest wypłacany w następujących sytuacjach: długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Wysokość zasiłku okresowego ustalana jest jako określony procent różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny. W roku 2015 procent ten wynosił:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej rodziny,
- w przypadku rodziny- 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Zasiłki okresowe przyznano decyzją 109 osobom (105 rodzin), wypłacono 755 świadczeń na kwotę – 359 820,89 zł. Ta forma pomocy skierowana jest głównie dla osób bezrobotnych.

ZASIŁKI CELOWE – przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, np. na zakup żywności, odzieży, opału, leków itp. z pomocy skorzystało łącznie 124 osoby (tj. 121 rodzin, 373 osoby w rodzinach), na kwotę ogółem 61 485,24 zł , z tego : 29 osób skorzystało z jednorazowego zasiłku celowego specjalnego, na kwotę 18 636,00 zł., głównie z przeznaczeniem na pokrycie kosztów leczenia, zakup lekarstw oraz zakup opału.

Rozdział 85216 – „Zasiłki stałe”.

ZASIŁEK STAŁY – przysługuje osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 634 zł. jednak kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł.

ZASIŁEK STAŁY - przysługuje osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 514 zł.

Ogółem, z tej formy wsparcia skorzystało 39 osób (w tym: 31 osób samotnie gospodarujących, 8 osób pozostających w rodzinie) na łączną kwotę – 218 710,82 zł.

Rozdział 85215 – „Dodatki mieszkaniowe”

Na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 71, poz.734 z późn.zm.), w roku 2016 z tej formy pomocy skorzystało ogółem 89 rodzin, na kwotę 82 226,76 zł. (w tym: dodatek energetyczny dla odbiorcy wrażliwego : 2 rodziny na kwotę 374,48 zł.)

Rozdział 85219 – „ Ośrodki pomocy społecznej”

Na utrzymanie Ośrodka oraz wypłaty wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) wydatkowano, w roku ubiegłym, kwotę 444 021,20 zł.

Rozdział 85228 – „Usługi opiekuńcze”

Usługi opiekuńcze świadczone były u 15 rodzin (w tym 17 osób w rodzinach), wymagających takiej formy pomocy. Koszt realizacji tego zadania (w tym koszt świadczeń oraz koszty obsługi, tj. wynagrodzenia opiekunów społecznych wraz z pochodnymi) wyniósł ogółem 75 500,31 zł. Wykonano 3 361 godzin usług. Odpłatność podopiecznych za świadczone usługi opiekuńcze wyniosła 7 370,25 zł. Kwota została przekazana na konto bankowe Urzędu Miejskiego w Stawiskach, jako dochód gminy.

W roku 2016 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawiskach zatrudniono 1 osobę, świadczącą specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Liczba udzielonych świadczeń: 288, liczba rodzin: 1, liczba osób: 2, kwota zrealizowanych świadczeń: 8 055,00 zł.

Rozdział 85278 – „Kłęski żywiołowe”

W roku ubiegłym 3 rodziny, na terenie Gminy Stawiski, poniosły straty w wyniku kłęski żywiołowej. W związku z tym, wydatkowano kwotę 100 000,00 zł. (w całości z budżetu państwa) z przeznaczeniem na wypłatę 8 zasiłków celowych.

Rozdział 85295 – „Pozostała działalność”

Realizacja Rządowego Programu „ **Pomoc państwa w zakresie dożywiania**”, w roku 2016, objęła ogółem 399 osób (148 rodzin) i udzielono 24 647 świadczeń na kwotę ogólną 133 376,81 zł., w tym:

- 1) 85 rodzin (168 dzieci) – 24 492 posiłków dla dzieci, na kwotę 88 432,81 zł.

- 2) 63 rodziny (231 osób w rodzinach) - zasiłki celowe na zakup żywności, na kwotę 44 944,00 zł.

Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko kwoty przyznanych i wypłaconych świadczeń.

Poza przyznawaniem zasiłków zajmujemy się również rozwiązywaniem trudnych spraw życiowych. Dużą satysfakcją jest obserwowanie tych pozytywnych zmian, jakie dokonują się w rodzinach naszych podopiecznych za naszym pośrednictwem. Cieszymy się, jeśli w jakiś sposób przyczyniamy się np. do podjęcia pracy zawodowej przez osobę bezrobotną, leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną itp.

Zakres pracy pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach, wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodzin, aktywizować i usamodzielniać. Na tych celach właśnie skupia się nasza praca, gdzie niekiedy oczekiwane efekty zauważa się dopiero po wielu latach pracy z rodziną.

Stawiski, dnia 06 marca 2017 r.

**Bilans potrzeb
Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach
w zakresie pomocy społecznej
na rok 2017**

Budżet wyjściowy na rok 2017 jest znacznie niższy od roku ubiegłego. W roku bieżącym wystąpią braki środków finansowych w dz. 855, rozdz. 85509 – Działalność ośrodków adopcyjnych (w związku z postanowieniem Sądu Rodzinnego w Łomży III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody) oraz rozdz. 85508 – Rodziny Zastępcze (w związku z postanowieniem Sądu Rodzinnego w Łomży III Wydział Rodzinny i Nieletnich, dotyczącego umieszczenia dwojga małoletnich dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, w roku 2017). Zatrudnieni pracownicy socjalni Ośrodka oraz opiekunowie społeczni, realizują zadania z zakresu pracy socjalnej oraz świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznego, na podstawie poleceń wyjazdów służbowych. Stąd, również w dz. 852 – Pomoc społeczna, rozdz. 85219 wystąpią braki środków finansowych.

W związku z tym, istnieje konieczność zwiększenia środków finansowych na realizację wymienionych wyżej zadań w roku 2017.

Dodatkowym utrudnieniem są niekorzystne warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach. W związku z charakterem i specyfiką pracy jaką wykonują pracownicy socjalni oraz zadaniami wykonywanymi przez inspektora i referenta (świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, karta dużej rodziny, praca administracyjno – biurowa, archiwizacja dokumentacji), obecne warunki lokalowe i organizacyjne, tj. niewydzielenie strefy pomocy społecznej oraz strefy zadań realizowanych na podstawie innych ustaw (przede wszystkim ustawy o świadczeniach rodzinnych), w znacznym stopniu utrudniają pracę, a także mogą stanowić ograniczenie poszanowania dóbr osobistych w trakcie przeprowadzania rozmów z osobami zgłaszającymi się do Ośrodka.